

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **M. O.**,
skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 9 stycznia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 266/23,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 3 kwietnia 2023 r., sygn. akt IV K 191/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.**

Ł.n

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2023 roku, sygn. akt IV K 191/21, uznał M. O. za winnego tego, że w okresie od 15 listopada 2018 roku do 27 czerwca 2019 roku w Ł., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, a także czyniąc sobie z popełnionego przestępstwa stałe źródło dochodu, prowadząc działalność gospodarczą pod firmą

„F. ”, doprowadził A. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym o łącznej wartości 471262.45 złotych z tytułu wykonanych na jego rzecz usług transportowych w ten sposób, że po uprzednim wprowadzeniu pokrzywdzonej w błąd co do zamiaru oraz możliwości wywiązania się z zawartej z A. M., prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „T. ”, umowy ramowej z dnia 15 listopada 2018 roku o współpracy na świadczenie usług transportowych, jak również co do faktu posiadania przez siebie składników majątkowych, mających stanowić, na mocy wystawionych przez siebie weksli własnych *in blanco* wraz z deklaracjami wekslowymi, zabezpieczenie roszczeń majątkowych A. M. wobec niego z tytułu wykonanych przez nią usług, zlecił pokrzywdzonej świadczenie na jego rzecz usług transportowych, a następnie w wyniku wykonania przez A. M. przyjętych przez nią zleceń, zaniechał dokonania płatności za wykonane przez pokrzywdzoną usługi, z tytułu których wystawione zostały przez A. M. faktury VAT (enumeratywnie wskazane w wyroku Sądu *a quo*)

tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 4 § 1 k.k., za które – na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. – wymierzono mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz A. M. kwoty 110349,42 zł.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który podniósł zarzuty obrazy prawa procesowego, mającej wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 6 k.p.k.; art. 167 k.p.k. oraz 170 k.p.k., art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k.), a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia oraz – z ostrożności procesowej – zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary pozbawienia wolności. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, alternatywnie wymierzenie oskarżonemu kar za poszczególne czyny z zastosowaniem art. 37a k.k. w zw. z art. 4 k.k. i w konsekwencji wymierzenie kary grzywny.

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 266/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu wyeliminował ustalenie, iż wprowadził pokrzywdzoną w błąd co do możliwości wywiązania się z zawartej z nią umowy oraz ustalenie, że uczynił sobie z popełnionego przestępstwa stałe źródło dochodu, nadto z kwalifikacji prawnej tego czynu oraz z podstawy wymiaru kary wyeliminował przepis art. 65 § 1 k.k., a wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności złagodził do 2 lat. W pozostałej części utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który podniósł zarzuty rażącego naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia:

1. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez brak rzetelnej kontroli odwoławczej, polegający na wyrażeniu generalnego stanowiska o prawidłowości ocen dokonanych przez Sąd I instancji, które w istocie sprowadziło się do powielenia stanowiska Sądu Okręgowego oraz ogólnym zakwestionowaniu zasadności zarzutów wywiedzionych w apelacji, z zaniechaniem dogłębnego rozważenia zasadności i prawidłowości dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych przez pryzmat zarzutów apelacyjnych;
2. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak rzetelnej kontroli instancyjnej, sprowadzający się do pełnej i nieuzasadnionej akceptacji stanowiska Sądu Okręgowego odnośnie wiarygodności zeznań pokrzywdzonej i świadków;
3. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez brak rzetelnej kontroli instancyjnej, polegający na akceptacji stanowiska Sądu Okręgowego, według którego przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie było kompletne i nie wymagało przeprowadzenia wnioskowanych dowodów z opinii biegłych, w szczególności w celu zbadania stanu zdrowia skazanego przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów - wziąwszy pod uwagę uprzednie leczenie skazanego, jego zachowanie podczas rozprawy oraz treść kierowanych do Sądu wiadomości email;
4. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez brak rzetelnej kontroli instancyjnej, polegający na akceptacji stanowiska Sądu

Okręgowego, według którego nieuwzględnienie przez Sąd I instancji wniosków o odroczenie rozprawy oraz brak możliwości korzystania z faktycznej pomocy obrońcy w trakcie toczącego się postępowania, w tym podczas przeprowadzania dowodów z przesłuchania świadków oraz na terminie rozprawy w dniu 21 września 2022 r., nie stanowi naruszenia prawa do obrony oskarżonego;

a ponadto:

5. rażącą niewspółmierność kary wymierzonej M. O. w praktyce w oderwaniu od sądowych dyrektyw wymiaru kary.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Prokurator, w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej rozpoznania na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna akcentuje się, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia skierowanym przeciwko orzeczeniu wydanemu przez sąd odwoławczy na skutek rozpoznania środka odwoławczego. Celem postępowania kasacyjnego jest bowiem wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych poważnymi wadami w postaci bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa, ale o charakterze rażącym, a jednocześnie takich, które mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Możliwość wniesienia skutecznej kasacji jest zatem istotnie ograniczona. Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku tego postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 r., IV KK 276/17, LEX nr 242822*). Analiza akt sprawy i lektura nadzwyczajnego środka zaskarżenia

nie pozostawia tymczasem wątpliwości, że zaskarżone orzeczenie nie jest dotknięte rażącą obrazą przepisów prawa.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu należy uznać, że twierdzenie, jakoby Sąd II instancji poświęcił niedostatecznie wiele uwagi wyrażeniu stanowiska odnośnie poglądu co do oceny przez Sąd Okręgowy konieczności przeprowadzenia badania stanu zdrowia psychicznego M. O. jest wyrazem polemicznego stanowiska wyrażonego w kasacji, co potwierdza wyrażenie przeciwnego poglądu na sygnalizowaną kwestię bazującego na odmiennym postrzeganiu zachowania skazanego w trakcie trwania procesu, na co niebezzasadnie powołał się Sąd II instancji. Autor kasacji nie wykazał przy tym ani sprzeczności, ani błędu braku po stronie Sądu *ad quem*. Wolno w tym kontekście zauważyć, że Sąd odwoławczy zweryfikował podstawność oddalenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii dwóch biegłych psychiatrów wskazując, że oskarżony przeszedł wprawdzie zabieg na oddziale neurochirurgicznym Szpitala Klinicznego w [...] w związku z ujawnieniem u niego torbieli pajęczynówki, jednak miało to miejsce w marcu 2007 r. Sąd miał zatem podstawy by uznać, że sama tego rodzaju okoliczność, tak odległa w czasie, nie uzasadniała powstania wątpliwości co do stanu psychicznego skazanego.

Podobny charakter ma argumentacja dotycząca wadliwego rozpoznania zarzutu wskazującego na naruszenie prawa skazanego do obrony, która sprowadza się do wskazywania na całkowite podzielenie stanowiska Sądu *meriti* przez Sąd odwoławczy. Na marginesie wolno jedynie zauważyć, że zagadnieniu temu Sąd II instancji poświęcił wiele miejsca w pisemnych motywach wyroku, szczegółowo wykazując realia procesowe sprawy, w tym zachowanie gwarancji procesowych oskarżonego na rozprawie 21 września 2022 r. (zob. s. 3-7 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*).

Oczywiście chybiony jest również zarzut dotyczący błędnego rozpoznania zarzutu rażącej niewspółmierności kary. Niezależenie od tego, że lokuje się on na granicy dopuszczalności kasacji, sprowadza się on li tylko do ogólnikowego wskazania na nieuwzględnienie okoliczności łagodzących i znaczące przecenienie okoliczności wpływających obciążająco na wymiar kary, co również jest tylko

wyrazem stanowiska strony, nie zaś wykazaniem uchybienia po stronie Sądu odwoławczego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.

[J.J.]

r.g.